



Briuselis, 2024 m. sausio 22 d.
(OR. en)

5311/24

COHOM 4
COPS 6
CONUN 8
COASI 5
MAMA 9
COEST 26
COAFR 12
DEVGEN 5
CFSP/PESC 46

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2024 m. sausio 22 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: ST 5220 2023 INIT

Dalykas: Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2024 m.

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2024 m., kurias Taryba patvirtino 2024 m. sausio 22 d. įvykusiame 4001-ajame posėdyje.

Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2024 m.

1. **Žmogaus teisės – ar tai būtų pilietinės, kultūrinės, ekonominės, politinės ar socialinės teisės – yra visuotinės, nedalomos, viena nuo kitos priklausomos ir tarpusavyje susijusios.** ES atnaujina savo įsipareigojimą žmogaus teisių atžvilgiu dabartinėje sudėtingoje tarptautinėje aplinkoje, kuri pasižymi išaugusiu ginkluotų konfliktų skaičiumi, stiprėjančiu autoritarizmu, vis labiau plintančia dezinformacija ir priešinimusi lyčių lygybei.
2. Metais, kuriais bus surengtas **aukščiausiojo lygio susitikimas dėl ateities**, ES ir toliau patvirtins savo įsipareigojimą siekti veiksmingo daugiašališkumo, toliau stiprinant Jungtinių Tautų žmogaus teisių sistemą, įskaitant Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biurą (OHCHR). ES ragina visas valstybes gerbti OHCHR nepriklausomumą ir visapusiškai bendradarbiauti su vyriausiuoju komisaru bei jo biuru, kartu užtikrinant tinkamą jo finansavimą. Žmogaus teisių ir lyčių lygybės aspektas turėtų būti integruotas visame Ateities pakte, kuris turėtų būti grindžiamas žmogaus teisių, taikos ir saugumo bei darnaus vystymosi tarpusavio sąsajomis. Tvirtų žmogaus teisių aspekto integravimas į Ateities paktą ir pasirengimas aukščiausiojo lygio susitikimui dėl ateities, taip pat papildomas **darnaus vystymosi tikslų** įgyvendinimo procesas yra vienas iš esminių veiksmų siekiant nė vieno nepalikti nuošalyje.

3. ES toliau sieks stiprinti pagarbą žmogaus teisėms, jų apsaugą ir užtikrinimą ir toliau bendradarbiaus su visais pasaulio regionais, organizacijomis ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad šie tikslai būtų pasiekti. Ji toliau ragins visas valstybes visapusiškai bendradarbiauti su **JT žmogaus teisių sistemos** subjektais, įskaitant Žmogaus teisių tarybą ir jos mechanizmus, pavyzdžiui, įgaliotuosius ekspertus ir visuotinį periodinį vertinimą, JT įgaliotas tyrimo įstaigas ir sutarčių stebėsenos organus. ES taip pat toliau ragins visas valstybes laikytis tarptautinės žmogaus teisių teisės ir suteikti galimybes JT ir žmogaus teisių stebėsenos mechanizmams besąlygiškai ir netrukdomai patekti į jų teritoriją.
4. ES dar kartą patvirtina savo tvirtą įsipareigojimą gerbti, ginti ir užtikrinti visas **ekonomines, socialines ir kultūrines teises**, įskaitant, be kita ko, teisę į mokslą, maistą, sveikatos priežiūrą, socialinę apsaugą, tinkamą būstą ir deramą darbą, taip pat remti atitinkamas iniciatyvas šiuo atžvilgiu. Ji toliau rems visuotinę prieigą prie saugaus, pakankamo ir įperkamo geriamojo vandens, sanitarijos ir higienos paslaugų ir akcentuos žmogaus teisių aspekto svarbą šiose srityse. Ji aktyviai dalyvaus diskusijose, kuriose propaguojama žmogaus teisė į švarią, sveiką ir tvarią aplinką. Ji toliau propaguos teisę į mokslą, sąveiką su skaitmenine darbotvarke, socialinę ir skaitmeninę įtrauktį, lyčių lygybę ir visų moterų ir mergaičių įgalėjimą bei nediskriminavimą. ES toliau propaguos kultūrines teises ir kultūros paveldo apsaugą.

5. ES sieks užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams ir juos nutraukti, be kita ko, remdama atitinkamas iniciatyvas JT Generalinės Asamblėjos Trečiajame komitete ir Žmogaus teisių taryboje. ES toliau spręs **atsakomybės** už žmogaus teisių pažeidimus, kad ir kur jie būtų padaryti, klausimą. ES tebėra įsipareigojusi siekti, kad visi tarptautinių nusikaltimų kaltininkai būtų patraukti atsakomybėn. Ji ir toliau nurodys tvirtai remianti tarptautinę baudžiamosios justicijos sistemą, visų pirma Tarptautinį baudžiamąjį teismą (TBT), ir savo įsipareigojimą laikytis Romos statuto ir išsaugoti TBT nepriklausomumą ir vientisumą. Baudžiamosios atsakomybės skatinimas yra labai svarbus siekiant kovoti su nebaudžiamumu už žiaurius nusikaltimus ir užtikrinti teisingumą aukoms. Siekdama užtikrinti atsakomybę, ES ragins arba rems kitų subjektų raginimus atlikti nepriklausomus žmogaus teisių pažeidimų ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų, įskaitant pažeidimus, kurie gali būti prilyginami tarptautiniams nusikaltimams, tyrimus.
6. ES toliau atliks vadovaujamą vaidmenį, kalbant apie **iniciatyvas**, susijusias su Afganistanu, Baltarusija, Burundžiu, Eritrėja, KLDK ir Mianmaru / Birma. ES taip pat bus pasirengusi reaguoti į susirūpinimą keliančias žmogaus teisių situacijas, kurios gali susidaryti 2024 m., ir jas spręsti. Kalbant apie Etiopiją, ES stebės pokyčius, susijusius su Pereinamojo laikotarpio teisingumo politikos sistema ir jos įgyvendinimu, ir skatins, kad būsima politika atitiktų regioninius ir tarptautinius žmogaus teisių standartus. Ji atidžiai stebės iniciatyvas dėl Centrinės Afrikos Respublikos, Haičio, Irano, Jemeno, Kambodžos, Kongo Demokratinės Respublikos, Libijos, Malio, Nikaragvos, Sakartvelo, įskaitant žmogaus teisių padėtį Sakartvelo regionuose: Abchazijoje ir Pietų Osetijoje, Okupuotosios Palestinos Teritorijos, Pietų Sudano, Rusijos Federacijos, Sirijos, Somalio, Šri Lankos, Sudano, laikinai okupuotų Ukrainos teritorijų, įskaitant Krymo Autonominę Respubliką ir Sevastopolio miestą, ir stebės bei rems pastangas siekti demokratinių rinkimų ir gerbti žmogaus teises Venesueloje, įskaitant Barbadosė pasirašytų susitarimų įgyvendinimą ir politinių kalinių išlaisvinimą. Siekdama atkreipti dėmesį į šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus ES aktyviai įsitrauks į **interaktyvius dialogus** su JT įgaliojimus turinčiais įgaliojaisiais ekspertais, taip pat į bendruosius debatus.

7. ES smerks sisteminius žmogaus teisių pažeidimus **Afganistane**, visų pirma Talibano vykdomą moterų ir mergaičių diskriminaciją dėl lyties. Tai apima visų asmenų teisės į mokslą, saviraiškos laisvę, judėjimo ir darbo laisvę nesuteikimą, jų dalyvavimo visuomeniniame ir socialiniame gyvenime griežtą ribojimą, įskaitant draudimą moterims dirbti nevyriausybinėms organizacijoms ir Jungtinėms Tautoms. ES taip pat ragins apsaugoti mažumoms, įskaitant etnines ir religines mažumas, pavyzdžiui, hazarus, priklausančių asmenų ir LGBTI asmenų teises. ES remia Jungtinių Tautų pagalbos misiją Afganistane (UNAMA) pagal jos visapusiškus įgaliojimus, kuriems būdingas stiprus žmogaus teisių aspektas, ir specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties Afganistane klausimais įgaliojimus, taip pat specialiojo pasiuntinio Afganistane skyrimą pagal JT ST rezoliuciją 2721 (2023). Ji toliau akcentuos Talibano atsakomybę užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms, jų apsaugą bei užtikrinimą ir pabrėš atsakomybės svarbą. Ji ragins Talibaną laikytis įsipareigojimų pagal Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims ir VTK, kurių šalis taip pat yra Afganistanas.

8. ES ragins siekti taikaus susitaikymo ir atkurti demokratinį kelią **Mianmare / Birmoje** ir remis Jungtinių Tautų ir ASEAN pastangas šiuo atžvilgiu. Ji ragins užtikrinti didesnę pozicijų suderinamumą visoje JT sistemoje, visų pirma racionalizuojant įvairių JT įgaliojimus turinčių subjektų ir agentūrų veiksmus vietoje. Ji toliau propaguos teisingumą ir atsakomybę už visus pažeidimus ir ragins nutraukti visus Mianmaro karinio režimo smurto veiksmus visoje šalyje, be kita ko, nutraukti tikslinius išpuolius prieš civilius gyventojus ir civilinę infrastruktūrą. Ji ragins besąlygiškai ir nedelsiant paleisti visus savavališkai sulaikytus asmenis, smerks mirties bausmės taikymą, visų pirma po 2021 m. karinio perversmo, ir ragins atkurti demokratinį procesą. Ji toliau reikš paramą visiems Mianmaro / Birmos žmonėms, įskaitant rohinjus ir kitas mažumas. Ji ragins užtikrinti visapusiškos, saugios ir nekliudomos humanitarinės pagalbos visiems žmonėms, kuriems jos reikia, teikimą. ES toliau propaguos saugų, tvarų, orų ir savanorišką rohinjų pabėgėlių grįžimą į savo kilmės vietas, kai tai leis sąlygos. ES remis atsakomybės mechanizmus, įskaitant Mianmarui skirtą nepriklausomą tyrimo mechanizmą (IIMM).

9. ES toliau kuo griežčiausiai smerks neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos **agresijos** karą **prieš Ukrainą** ir Rusijos nuolat vykdomus tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus Ukrainoje, įskaitant savavališkus sulaikymus, kankinimą, netinkamą elgesį, priverstinius dingimus ir seksualinį smurtą bei smurtą dėl lyties. Ji pakartos savo skubų raginimą Rusijai ir Baltarusijai nedelsiant užtikrinti visų neteisėtai deportuotų ir perkeltų Ukrainos vaikų ir kitų civilių saugų grąžinimą į Ukrainą. ES ragina toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti atsakomybę už visus tarptautinius nusikaltimus ir žmogaus teisių pažeidimus, kilusius iš Rusijos agresijos karo, pabrėždama, kad turėtų būti užtikrinta atsakomybė plačiąja prasme, įskaitant aukų teises į teisingumą ir žalos atlyginimą, taip pat užtikrintos nepasikartojimo garantijos. ES ragina toliau dėti pastangas – be kita ko, Koalicijoje dėl tribunolo steigimo – įsteigti baudžiamojo persekiojimo už agresijos nusikaltimą prieš Ukrainą tribunolą, kuriam būtų teikiama kuo platesnė tarpreregioninė parama ir užtikrinamas kuo didesnis legitimumas, ir nustatyti būsimą žalos atlyginimo mechanizmą; ji pakartoja remianti Europos Tarybos sukurta Rusijos Federacijos agresijos prieš Ukrainą padarytos žalos registrą, kaip pirmą apčiuopiamą žingsnį šia linkme. Ji pabrėžia remianti Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuroro atliekamus tyrimus ir Žmogaus teisių tarybos atliekamą Tyrimų komisijos dėl Ukrainos įgaliojimų atnaujinimą. ES reikalauja, kad Rusija nutrauktų agresiją, nedelsdama, visiškai ir besąlygiškai atitrauktų visas pajėgas ir karinę įrangą iš visos Ukrainos teritorijos ir visapusiškai gerbtų Ukrainos suverenitetą, nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą, atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas.

10. ES ragins **KLDR** atsižvelgti į 2014 m. Tyrimo komisijos išvadas, susijusias su jos daromais šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, ir prasmingai bendradarbiauti su JT žmogaus teisių sistemos subjektais, atsižvelgiant į artėjančią visuotinio periodinio vertinimo peržiūrą. ES toliau ragins KLDR priimti dialogo pasiūlymus ir atnaujinti bendradarbiavimą su tarptautine bendruomene, be kita ko, leidžiant diplomatiniam ir humanitariniam personalui grįžti į KLDR. Ji ragins KLDR gerbti, saugoti ir užtikrinti žmogaus teises ir nedelsiant išspręsti pagrobimų klausimą.

11. Kalbant apie **Izraelį ir Okupuotąją Palestinos Teritoriją**, ES griežtai smerkia žiaurius ir beatodairiškus teroristinius išpuolius, kuriuos visame Izraelyje spalio 7 d. įvykdė grupuotė „Hamas“, įskaitant seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties. ES primena Izraelio teisę gintis ir pabrėžia, kad šia teise turi būti naudojamasi laikantis tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę ir tarptautinę žmogaus teisių teisę. ES toliau atidžiai stebės padėtį Gazoje ir ragins gerbti žmogaus teises, pabrėždama pareigą visada užtikrinti visų civilių apsaugą laikantis tarptautinės humanitarinės teisės. Raginame visas šalis laikytis tarptautinės teisės, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę, ir pažymime, kad už tarptautinės teisės pažeidimus turi būti užtikrinta atsakomybė. Pakartodama itin didelį susirūpinimą dėl blogėjančios humanitarinės padėties Gazoje, ES ragins užtikrinti, kad pasitelkiant visas būtinas priemones – be kita ko, didinant pajėgumus prie sienos perėjimo punktų ir panaudojant specialių jūrų maršrutą, taip pat įskaitant humanitarinius koridorius ir pertraukas humanitarinių poreikių tikslais – toliau greitai, saugiai ir nekliudomai būtų teikiama humanitarinė pagalba, o pagalba pasiektų tuos, kuriems jos reikia, kartu užtikrinant, kad tokia pagalba nepiktnaudžiautų teroristinės organizacijos. ES toliau ragins grupuotę „Hamas“ nedelsiant be jokių išankstinių sąlygų paleisti visus įkaitus ir pažymės, kad tai, jog „Hamas“ naudoja civilius kaip gyvus skydus, yra ypač pasibaisėtinas žiaurus elgesys. Turi būti sudarytos palankesnės sąlygos JT agentūrų darbui, ir turi būti apsaugoti JT ir humanitarinės pagalbos darbuotojai. Turi būti nepuolami žurnalistai. ES ragins apsaugoti visą civilinę infrastruktūrą, įskaitant medicinos įstaigas, mokyklas ir JT patalpas, taip pat kitą infrastruktūrą, skirtą humanitarinės pagalbos teikimui palengvinti. ES griežtai smerkia naujakurių smurtą ir ragina užtikrinti atskaitomybę. Pagal tarptautinę teisę Izraelio gyvenvietės Okupuotojoje Palestinos Teritorijoje yra neteisėtos. Izraelis turi nutraukti gyvenviečių plėtrą, užkirsti kelią naujakurių smurtui ir užtikrinti, kad kaltininkai būtų patraukti atsakomybėn. ES ragins bendradarbiauti su visais JT mechanizmais. ES yra pasirengusi padėti atgaivinti politinį procesą, grindžiamą dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu, be kita ko, pasitelkdama iniciatyvą „Taikos dienos pastangos“, ir palankiai vertina diplomatines taikos bei saugumo iniciatyvas ir remia tai, kad greitai būtų surengta tarptautinė taikos konferencija.

12. ES toliau stebės ir smerks sistemingas ir intensyvėjančias vidaus represijas prieš pilietinę visuomenę ir stigmatizuotas grupes, įskaitant LGBTI asmenis, **Rusijos Federacijoje**. ES smerkia faktinį pilietinės erdvės uždarymą, visuomenės nepritarimo, politinės opozicijos ir nepriklausomos žiniasklaidos nutildymą, teisminių institucijų nepriklausomumo ir teisingo bylos nagrinėjimo garantijų trūkumą, kankinimą ir netinkamą elgesį bei savavališką sulaikymą. Ji toliau ragins Rusiją visapusiškai bendradarbiauti su visais tarptautiniais ir regioniniais žmogaus teisių stebėsenos mechanizmais ir su visais įgaliojaisiais ekspertais, susijusiais su žmogaus teisių padėtimi Rusijos Federacijoje. ES ragins Rusiją paleisti visus politinius kalinius.
13. ES toliau griežtai smerks žmogaus teisių pažeidimus **Baltarusijoje**, primindama, kad vyriausiasis žmogaus teisių komisaras yra pranešęs, kad Baltarusijoje toliau vykdomi sistemingi, plačiai paplitę ir šiurkštūs žmogaus teisių pažeidimai. Vyriausiojo komisaro teigimu, kai kurie iš šių žmogaus teisių pažeidimų gali prilygti nusikaltimams žmoniškumui. ES ragins Baltarusijos valdžios institucijas sustabdyti vidaus represijas ir nedelsiant bei besąlygiškai paleisti ir reabilituoti visus politinius kalinius. Ji toliau ragins Baltarusijos valdžios institucijas visapusiškai bendradarbiauti su tarptautiniais ir regioniniais žmogaus teisių stebėsenos mechanizmais. ES ragins Baltarusijos valdžios institucijas nutraukti savo dalyvavimą Rusijos agresijos kare prieš Ukrainą ir sustabdyti migrantų instrumentalizavimą politiniais tikslais. ES sieks užtikrinti, kad blogėjanti žmogaus teisių padėtis Baltarusijoje išliktų svarbiu ŽTT darbotvarkės klausimu.

14. ES ragins visas konflikto Sirijoje šalis, visų pirma režimą ir jo sąjungininkus, nutraukti tarptautinės humanitarinės teisės bei žmogaus teisių pažeidimus ir pakartos, kad visos šalys, atsakingos už tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus ir žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties, turi būti patrauktos atsakomybėn. ES pakartos, kad humanitarinėms organizacijoms būtina saugi, visapusiška, nekliudoma ir ilgalaikė prieiga, be kita ko, į kalinimo ar sulaikymo vietas. ES reikš nuolatinę paramą Nepriklausomai tarptautinei tyrimų komisijai ir Tarptautiniam nešališkam ir nepriklausomam mechanizmui ir pakartos savo raginimą dėl padėties Sirijoje kreiptis į Tarptautinį baudžiamąjį teismą. ES palankiai vertina tai, kad Sirijos Arabų Respublikoje sukurta nepriklausoma institucija dėl be žinios dingusių asmenų, ir yra pasirengusi remti šią naują instituciją. ES atkreips dėmesį į tai, kad šiuo metu nėra sudarytos UNHCR apibrėžtos sąlygos Sirijos pabėgėlių savanoriškam, saugiam ir oriam grįžimui. Vienintelis būdas tvariai taikai pasiekti Sirijoje yra politinis sprendimas, grindžiamas JT ST rezoliucija 2254.
15. ES toliau smerks žmogaus teisių pažeidimus Irane ir ragins **Irano** valdžios institucijas gerbti žmogaus teises, visų pirma moterų ir mergaičių teises ir religinėms bei etninėms mažumoms priklausančių asmenų teises, nuomonės ir saviraiškos laisvę, religijos ar tikėjimo laisvę ir teisę į taikius susirinkimus. ES ragins Irano vyriausybę nutraukti mirties bausmės vykdymą ir vykdyti nuoseklią mirties bausmės panaikinimo politiką, taip pat visapusiškai bendradarbiauti su JT atsakomybės už žmogaus teisių pažeidimus mechanizmais, visų pirma su Žmogaus teisių tarybos įsteigta nepriklausoma faktų nustatymo misija. Ji taip pat ragins paleisti visus savavališkai sulaikytus asmenis, įskaitant užsieniečius ir dvigubą pilietybę turinčius asmenis, ir užtikrinti tinkamą procesą visiems sulaikytiesiems.

16. ES smerks šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus Sudane, įskaitant daugybę seksualinio smurto ir smurto dėl lyties atvejų, apie kuriuos pranešta, taip pat vaiko teisių pažeidimus. ES yra labai susirūpinusi dėl pranešimų apie masinį smurtą prieš civilius gyventojus ir etninę valymą, ypač Vakarų Darfūre, taip pat dėl didelio skaičiaus žmonių, kuriems reikia humanitarinės pagalbos, ir šalies viduje perkeltų asmenų. ES ragins visas konflikto šalis vykdyti ir gerbti savo pareigas pagal tarptautinę humanitarinę teisę ir sustabdyti išpuolius prieš civilinę infrastruktūrą ir užtikrinti neribojamą ir saugų humanitarinės pagalbos teikimą laiku visoje šalyje. Ji pakartos, kad reikia užtikrinti visų nusikaltimų kaltininkų atsakomybę, kad būtų nutrauktas nebaudžiamumo ciklas. ES remt TBT ir JT darbą, be kita ko, per JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biurą ir JT generalinio sekretoriaus neseniai paskirtą asmeninį pasiuntinį Sudane, ir ragina Sudaną padėti vykdyti paskirto nepriklausomo eksperto Sudane ir nepriklausomos tarptautinės faktų nustatymo misijos žmogaus teisių pažeidimų šalyje klausimais įgaliojimus.

17. ES ir toliau kartos, kad jai didelį susirūpinimą kelia žmogaus teisių padėtis **Kinijoje**, be kita ko, Tibete, Vidurio Mongolijoje, Honkonge ir Sindziange. ES toliau skatins Kiniją veiksmingai bendradarbiauti su Vyriausiojo komisaro biuru ir visais tarptautiniais žmogaus teisių mechanizmais, be kita ko, siekiant įgyvendinti rekomendacijas, įtrauktas į įvertinimo ataskaitą dėl susirūpinimą žmogaus teisių srityje keliančių klausimų Sindziange. ES ir toliau ypač daug dėmesio skirs visapusiškam naudojimuisi žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, visų pirma nuomonės ir saviraiškos, asociacijų ir taikių susirinkimų laisve, religijos ar tikėjimo laisve, taip pat moterų ir mergaičių teisių gynimui, kultūrinio tapatumo išsaugojimui ir priverčiamojo darbo naudojimo ir perauklėjimo stovyklų naudojimo panaikinimui, ypač atsižvelgiant į Kinijos visuotinį periodinį vertinimą. ES toliau atidžiai stebės žmogaus teisių gynėjų, įskaitant bendradarbiaujančius su JT mechanizmais, individualias situacijas. Ji ragins Kiniją gerbti, saugoti ir užtikrinti visų asmenų, įskaitant uigurus, tibetiečius ir etninėms, religinėms ir kalbinėms mažumoms priklausančius asmenis, žmogaus teises. ES ragins Kinijos vyriausybę ir Honkongo valdžios institucijas atkurti visapusišką pagarbą teisei valstybei ir žmogaus teisėms ir pakartotinai reikš susirūpinimą dėl ankstesnių Kinijos įsipareigojimų, susijusių su Honkongu, vykdymo. ES yra pasirengusi, kai įmanoma ir visapusiškai gerbiant visuotines žmogaus teises, bendradarbiauti su Kinija tokiais klausimais kaip ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės daugiašaliuose forumuose.
18. ES pabrėš toliau remianti pažangą siekiant tvarios ir ilgalaikės taikos tarp Armėnijos ir Azerbaidžano, grindžiamos suvereniteto pripažinimo, sienų neliečiamumo ir teritorinio vientisumo principais. ES akcentuos, kad svarbu užtikrinti **Karabacho armėnų** teises ir saugumą, taip pat sudaryti sąlygas savanoriškam, saugiam, oriam ir tvariam pabėgėlių ir persikėlusių asmenų grįžimui į Kalnų Karabachą, visų pirma jų teisę oriai gyventi savo namuose be bauginimo ar diskriminacijos. Be to, reikia veiksmingai apsaugoti ir užtikrinti vietos gyventojų kultūros paveldą ir nuosavybės teises.

19. Be to, tikimasi, kad Turkija, kaip ES šalis kandidatė ir ilgalaikė Europos Tarybos narė, laikysis savo atitinkamų įsipareigojimų.
20. Kalbant apie **teminius prioritetus**, ES ir toliau griežtai prieštaraus **mirties bausmei** visais atvejais ir bet kokiomis aplinkybėmis ir skatins toliau ratifikuoti prieš 35 metus priimtą Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto (TPPTP) Antrąjį fakultatyvinį protokolą. ES ragins visas likusias valstybes, kurios vis dar taiko mirties bausmę, ją panaikinti arba palikti galioti moratoriumą arba kaip pirmą žingsnį siekiant mirties bausmės panaikinimo – pradėti jį taikyti. ES ragins valstybes, kuriose taikomas moratoriumas, teisiškai panaikinti mirties bausmę. ES kuo anksčiau imsis veiksmų siekdama sustiprinti paramą 10-ajai JT Generalinės Asamblėjos rezoliucijai dėl mirties bausmės taikymo moratoriumo, laikydamasi savo tvirto įsipareigojimo siekti panaikinti mirties bausmę.
21. Minint Konvencijos prieš kankinimą 40-ąsias metines, ES toliau smerks **kankinimą** ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą visame pasaulyje ir pasisakys prieš savavališkus suėmimus ir sulaikymus. Ji kartos raginimą plačiai ratifikuoti ir veiksmingai įgyvendinti JT konvenciją prieš kankinimą ir jos fakultatyvų protokolą. ES toliau propaguos Kovos su prekyba kankinimui skirtomis prekėmis aljansą ir svarstys galimybę imtis tolesnių veiksmų, kad būtų uždrausta prekyba prekėmis, naudojamomis mirties bausmei ir kankinimui vykdyti.

22. ES ragins visas pasaulio valstybes užtikrinti tinkamą demokratinių institucijų veikimą, pagarbą teisinei valstybei ir gero valdymo principams, įtraukias visuomenes, teisminių institucijų nepriklausomumą ir kovoti su nebaudžiamumu ir korupcija ir užkirsti šiems reiškiniams kelią. Dėl korupcijos nukenčia žmogaus teisių užtikrinimas bei naudojamas jomis ir ji ardo demokratiją, pasitikėjimą institucijomis bei teisinę valstybę.
23. ES toliau patvirtins savo įsipareigojimą visame pasaulyje propaguoti ir ginti visų asmenų teisę į **religijos ar tikėjimo laisvę**. ES propaguos ir gins kiekvieno asmens teisę išpažinti religiją ar tikėjimą arba jų neišpažinti, juos išpažinti viešai arba pakeisti, kartu smerkdama apostazės kriminalizavimą ir piktnaudžiavimą šventvagystės įstatymais. ES smerks diskriminaciją, netoleranciją, smurtą ir persekiojimą dėl religijos ar tikėjimo ir laikys nepriimtiniu bet kokios formos religinės neapykantos kurstymą.
24. ES stiprins savo paramą siekiant puoselėti teisę į **nuomonės ir saviraiškos laisvę** tiek internete, tiek realiame gyvenime. Ji ir toliau tvirtai rems žiniasklaidos laisvę ir smerks žurnalistų, tinklaraštininkų ir kitų žiniasklaidos darbuotojų persekiojimą, grasinimus jiems ir išpuolius prieš juos. ES toliau reikš perspėjimus dėl padidėjusios valstybių vykdomos interneto erdvės kontrolės ir proaktyviai kovos su užsienio šalių vykdomu manipuliavimu informacija ir propaguos informacijos vientisumą kovojant su dezinformacija. ES toliau sieks puoselėti **akademinę laisvę** ir apsaugoti akademinės bendruomenės narius, kuriems gresia pavojus. ES toliau gins ir propaguos teisę į **taikių susirinkimų ir asociacijų laisvę** ir smerks taikių protestuotojų bauginimą, grasinimus jiems ir smurtą prieš juos.

25. ES aktyviai propaguos visuotines žmogaus teises ir pagrindines laisves, teisinės valstybės principą ir demokratinius principus plėtojant, naudojant ir valdant **skaitmenines technologijas**, įskaitant dirbtinį intelektą (DI), internetą ir skaitmenines erdves, laikydamasi į žmogų orientuoto ir žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio į skaitmenines technologijas ir remdamasi savo darbu, atliktu siekiant parengti paskirtą atitinkantį DI reglamentą. ES skatins atsakingą, saugų ir patikimą DI projektavimą, kūrimą, diegimą, vertinimą ir naudojimą pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę ir toliau akcentuos interneto išjungimo, cenzūros internete ir neteisėto sekimo internete poveikį. ES toliau ragins apsaugoti internetinę pilietinę erdvę, stiprins duomenų apsaugą ir skatins atsakingą platformų valdymą, be kita ko, toliau kovos su dezinformacija ir kibernetiniais nusikaltimais bei naudojant technologijas vykdomu priekabiavimu ir piktnaudžiavimu dėl lyties internete. ES propaguos atvirą, laisvą, saugų ir sąveikų internetą, be kita ko, išsaugant jo daugeliu suinteresuotųjų subjektų paremtą pagrindą. Vienas iš pagrindinių ES prioritetų – užtikrinti, kad šie principai būtų tinkamai atspindėti būsimuose su skaitmenine sritimi susijusiuose JT procesuose, pavyzdžiui, Pasauliniame skaitmeniniame susitarime ir visuose sprendimuose dėl būsimos pasaulinės DI valdymo sistemos. Šiuo tikslu ES skirs daug dėmesio JT generalinio sekretoriaus aukšto lygio patariamąsios tarybos DI klausimais rekomendacijoms, ypač jos ataskaitai prieš 2024 m. aukščiausiojo lygio susitikimą dėl ateities. Tuo pat metu ES taip pat tęs savo skaitmeninį bendradarbiavimą pagal strategiją „Global Gateway“, siekdama sumažinti skaitmenines atskirtis ir sudaryti sąlygas tam, kad pasitelkiant skaitmenines technologijas, įskaitant DI, būtų sparčiau pasiekti DVT.

26. ES aktyviai remis, propaguos ir įgalins įvairialypę ir nepriklausomą pilietinę visuomenę, kuri yra demokratinės visuomenės kertinis akmuo. ES griežtai smerks bet kokios formos represijas prieš **žmogaus teisių gynėjus** ir pilietinės visuomenės organizacijas, įskaitant tuos, kurie bendradarbiauja, siekia bendradarbiauti arba bendradarbiavo su JT sistemos subjektais, ir toliau skatins visapusišką ir prasmingą pilietinės visuomenės dalyvavimą visuose JT forumuose. ES ypač daug dėmesio skirs konkrečiai rizikai, su kuria susiduria tam tikrų kategorijų žmogaus teisių gynėjai, kurie dažnai patiria diskriminaciją, smurtą ir priekabiavimą tiek internete, tiek realiame gyvenime, visų pirma moterys žmogaus teisių gynėjos, jauni žmogaus teisių gynėjai, aplinkos srities, naudojimosi žeme žmogaus teisių gynėjai ir čiabuviai žmogaus teisių gynėjai, LGBTI asmenų teisių ir tautinėms arba etninėms, religinėms arba kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių gynėjai ir asmenys, ginantys darbo teises. ES atliks vadovaujamą vaidmenį propaguojant saugią ir palankią aplinką pilietinei visuomenei ir žmogaus teisių gynėjams, įskaitant veikiančius tremtyje. Ji skirs ypatingą dėmesį neteisėtam sekimui internete, taip pat apsvarstys priemones, skirtas užkirsti kelią tarpvalstybinėms represijoms ir spręsti jų klausimą, taip pat skatins JT imtis veiksmų siekiant kovoti su šiuo vis rimtesniu pasauliniu reiškiniu. ES taip pat prieštaraus teisinėms ir administracinėms priemonėms, kuriomis mažinama pilietinė erdvė, pavyzdžiui, NVO registracijos kliūtims, prieigos prie išteklių apribojimams, apsunkinančioms tikrinimo taisyklėms ir naštą užkraunantiems ataskaitų teikimo reikalavimams. ES glaudžiai bendradarbiaus su JT vyriausiuoju žmogaus teisių komisaru ir įgaliojaisiais ekspertais, siekdama užtikrinti, kad pilietinė visuomenė ir žmogaus teisių gynėjai būtų išklausyti.

27. ES toliau aktyviai propaguos ir intensyvins pastangas siekiant **lyčių lygybės**, pažangos moterų ir mergaičių visų žmogaus teisių ir visapusiško naudojimosi jomis srityse ir moterų ir mergaičių įgalėjimo, laikydamosi savo tarptautinių įsipareigojimų, be kita ko, užtikrinant lyčių lygybės aspekto integravimą į šalių ir teminius kontekstus. ES toliau skatins lyčių aspekto integravimą į taikos ir saugumo iniciatyvas, be kita ko, įgyvendinant JT ST rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo ir vėlesnes rezoliucijas, stiprinant visapusišką, lygiateisį ir prasmingą moterų ir mergaičių dalyvavimą ir vadovavimą konfliktų prevencijos ir sprendimo procese viso konflikto ciklo metu. ES pasinaudos absoliučiai kiekviena proga visuose atitinkamuose forumuose, įskaitant Moterų padėties komisiją bei Gyventojų ir vystymosi komisiją, toliau vykdyti šiuos įsipareigojimus ir pabrėžti, jog reikia plataus užmojo ir pokyčius skatinančio požiūrio, kad būtų šalinamos lyčių nelygybės, diskriminacijos dėl lyties ir smurto prieš moteris ir mergaites pagrindinės priežastys ir rizikos veiksniai. ES toliau kuo didžiausią dėmesį skirs visų formų seksualinio smurto ir smurto dėl lyties tiek internete, tiek realiaame gyvenime, įskaitant smurtą šeimoje ir lytinių partnerių smurtą, vaikų, ankstyvas ir priverstines santuokas, moters lyties organų žalojimą ir kitą žalingą praktiką prieš moteris ir mergaites, prevencijai bei panaikinimui. Ji toliau skatins galimą sinergiją su esamais šios srities procesais, pavyzdžiui, JT lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo padalinio vadovaujamu Kartų lygybės forumu, kuriame dalyvauja kelios ES valstybės narės. ES skatins visos visuomenės pastangas įtraukti vyrus ir berniukus kaip sąjungininkus ir naudos gavėjus į pastangas panaikinti lyčių nelygybę visose srityse, spręsti diskriminacinių įstatymų klausimą, kovoti su diskriminacinėmis socialinėmis normomis ir lyčių stereotipais ir sustabdyti seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties. ES primena savo įsipareigojimą remti lygiateisį, visapusišką, veiksmingą ir prasmingą moterų ir jaunimo dalyvavimą, atspindintį visą jų įvairovę, be kita ko, visose viešojo ir politinio gyvenimo srityse, kaip numatyta 2020–2024 m. ES veiksmų plane žmogaus teisių ir demokratijos srityje. Konvencijos dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims 45-ųjų metinių ir jos fakultatyvinio protokolo 25-ųjų metinių proga ES toliau skatins ratifikuoti ir įgyvendinti šiuos dokumentus.

28. Šiame kontekste ES tebėra įsipareigojusi propaguoti, ginti ir užtikrinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą, taip pat jų peržiūros konferencijų rezultatus, ir tebėra įsipareigojusi užtikrinti **lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises**. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir užtikrinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai priimti sprendimus dėl klausimų, susijusių su savo seksualumu ir lytine bei reprodukine sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti visuotinę prieigą prie kokybiškos ir įperkamos visapusiškos informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, bei šios srities sveikatos priežiūros paslaugų.
29. ES toliau griežtai prieštarauja visų formų **diskriminacijai**, ypač daug dėmesio skirdama daugialypės ir sąveikinės formos diskriminacijai, įskaitant diskriminaciją dėl lyties, rasės, etninės ar socialinės kilmės, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės, ir aktyviau imsis kovos su ja veiksmų. ES pakartoja savo įsipareigojimą siekti lygybės ir nediskriminavimo, visų asmenų teisės naudotis visu žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių spektru užtikrinimo, taip pat palankių sąlygų neturinčių, pažeidžiamoje ir marginalizuotoje padėtyje atsidūrusių asmenų apsaugos. ES dar kartą patvirtins savo tvirtą įsipareigojimą gerbti, saugoti ir užtikrinti LGBTI asmenų visapusišką ir lygiateisį naudojimąsi žmogaus teisėmis ir reikš susirūpinimą dėl nerimą keliančio smurto prieš LGBTI asmenis, jų diskriminacijos ir stigmatizacijos visame pasaulyje lygio. ES veiks atsižvelgdama į JT įgaliojimus, daugiausia dėmesio skirdama kovai su smurtu ir visų formų diskriminacija, ir toliau tvirtai remia tolesnį JT darbą šiuo atžvilgiu.

30. ES ir toliau bus visapusiškai įsipareigojusi panaikinti **rasizmą**, rasinę diskriminaciją, ksenofobiją ir susijusią netoleranciją. Jos veiksmai šioje srityje grindžiami tvirta teisine sistema, įskaitant 2020–2025 m. ES kovos su rasizmu veiksmų planą, parengtą per daugelį metų pagal Tarptautinę konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo, kuri yra ir turėtų būti kovos su rasizmu, rasine diskriminacija, ksenofobija, neapykantą kurstančia kalba ir netolerancija veiksmų pagrindas. ES toliau laikysis savo ilgalaikės tradicijos aktyviai ir konstruktyviai bendradarbiauti su visais su rasizmu susijusiais JT mechanizmais, neatsižvelgiant į tai, ar ji rėmė atitinkamo mechanizmo sukūrimą, ar ne, ir nuolat prašys racionalizuoti ir supaprastinti esamus mechanizmus. ES toliau akcentuos poreikį užtikrinti visuotinį Tarptautinės konvencijos dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo ratifikavimą ir visapusišką bei veiksmingą įgyvendinimą, taip pat poreikį įgyvendinti Durbano deklaraciją ir veiksmų programą. Be to, ES toliau prasmingai dalyvaus derybose dėl JT deklaracijos dėl pagarbos Afrikos kilmės asmenų žmogaus teisėms, jų apsaugos ir užtikrinimo projekto.

31. ES toliau propaguos **vaiko teises**, pirmenybę teikdama vaikų apsaugai nuo visų formų smurto, visuotinei galimybei naudotis kokybišku ir įtraukiu švietimu, ypatingą dėmesį skirdama mergaičių teisei į mokslą ir palankių sąlygų neturintiems, pažeidžiamiems ir marginalizuotiems vaikams, įskaitant čiabuvių vaikus ir mažumoms (įskaitant tautines ir etnines mažumas) priklausančius vaikus, taip pat vaikus su negalia. ES toliau ypatingą dėmesį skirs nuo ginkluotųjų konfliktų nukentėjusiems vaikams ir sunkių pažeidimų prieš juos prevencijai ir nutraukimui, remdamasi sustiprintu veiksmų koordinavimu su JT mechanizmais ir partneriais. ES toliau kovos su moterų lyties organų žalojimu ir ankstyvomis, vaikų ir priverstinėmis santuokomis. ES toliau sieks panaikinti vaikų skurdą ir visų formų vaikų diskriminaciją. ES spręs vaiko teisių skaitmeninėje erdvėje klausimą, kad visiems vaikams būtų užtikrinta saugi patirtis internete be jokios formos smurto.
32. ES imsis aktyvesnių veiksmų siekdama skatinti, kad **vyresnio amžiaus asmenys** galėtų visapusiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis. ES ir toliau bus įsipareigojusi stiprinti vyresnio amžiaus asmenų žmogaus teises visose gyvenimo srityse, ypač ilgalaikės priežiūros srityje, ir remti pastangas kovoti su amžizmu ir diskriminacija dėl amžiaus, taip pat stiprinti kartų tarpusavio veiklą ir solidarumą. Šiuo atžvilgiu ES prasmingai bendradarbiaus su JT Neribotos sudėties visuomenės senėjimo klausimų darbo grupe ir yra pasirengusi bendradarbiauti procese, skirtame nustatyti galimas vyresnio amžiaus asmenų žmogaus teisių apsaugos spragas, kad jas būtų galima kuo labiau pašalinti.

33. ES toliau propaguos **čiabuvių tautų** teises, kaip išdėstyta JT deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių bei tarptautinėje žmogaus teisių teisėje, ir šiuo atžvilgiu aktyviai dalyvaus visuose atitinkamuose forumuose, kuriuose diskutuojama čiabuvių tautų teisių klausimais. ES toliau aktyviai dalyvaus visose pastangose, kad būtų intensyvinamas visapusiškas, veiksmingas ir prasmingas čiabuvių tautų atstovų ir institucijų dalyvavimas atitinkamų Jungtinių Tautų organų veikloje (įskaitant Žmogaus teisių tarybos posėdžius), susijusioje su jiems aktualiais klausimais. ES akcentuos, kaip svarbu apsaugoti čiabuvius žmogaus teisių gynėjus, be kita ko, žemės ir gamtos išteklių ir aplinkos, biologinės įvairovės ir klimato apsaugos kontekste, taip pat užtikrinti, kad jie galėtų propaguoti žmogaus teises nebijodami represijų. ES skatins visapusišką, veiksmingą ir prasmingą čiabuvių moterų dalyvavimą ir lyderystę. ES pabrėš, kaip svarbu suteikti čiabuvių vaikams galimybę gauti išsilavinimą jų gimtąją kalbą ir prieigą prie kultūros.
34. Itin svarbu ginti **mažumoms** priklausančių asmenų teises. ES toliau ragins visas valstybes gerbti, ginti ir užtikrinti mažumoms priklausančių asmenų žmogaus teises, kaip išdėstyta Tautinėms arba etninėms, religinėms arba kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių deklaracijoje. ES propaguos jų teisę veiksmingai dalyvauti kultūriniame, religiniame, socialiniame, ekonominiame ir visuomeniniame gyvenime. ES prieštaraus visų formų smurto ar neapykantos kurstymui ir neapykantos retorikai tiek internete, tiek realiame gyvenime, kartu išsaugodama visapusišką naudojimąsi teise į nuomonės ir saviraiškos laisvę. ES toliau spres mažumoms priklausančių asmenų klausimus visuose atitinkamuose forumuose.

35. ES toliau remis priemones, skirtas spręsti problemoms, susijusioms su **klimato kaitos**, biologinės įvairovės nykimo, taršos ir aplinkos būklės blogėjimo poveikiu visapusiškam naudojimuisi visomis žmogaus teisėmis. Siekiant sėkmingai kovoti su šiais reiškiniais labai svarbu laikytis žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio. ES propaguos svarbų žmogaus teisių aplinkosaugos srityje ir čiabuvių žmogaus teisių gynėjų vaidmenį šiuo atžvilgiu. Šiame kontekste ES aktyviai dalyvaus diskusijose, kuriose propaguojama žmogaus teisė į švarią, sveiką ir tvarią aplinką, ir skatins įtrauktį bei nediskriminavimą. ES aktyviai dalyvaus veikloje, susijusioje su JT rezoliucijomis dėl žmogaus teisių, klimato ir aplinkos sąsajos, taip pat atsižvelgdama į COP28 rezultatus.
36. ES dar kartą patvirtins savo įsipareigojimą visapusiškai įgyvendinti visus tris Darbotvarkės iki 2030 m. aspektus. ES pakartos savo poziciją, kad visapusiškas visų žmogaus teisių užtikrinimas visiems yra būtina sąlyga siekiant įtraukaus ir darnaus vystymosi. Atsižvelgdama į tai, ES toliau prisidės prie Darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimo laikydamasi žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio į vystomąjį bendradarbiavimą, kartu užtikrindama, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje. Šis požiūris padeda stiprinti **teisę į vystymąsi**, kuri kyla iš visuotinio, nedalomo, tarpusavyje susijusio, tarpusavyje priklausomo ir savitarpiskai stiprinamojo visų žmogaus teisių pobūdžio, kuriuo remiantis asmenys yra teisių turėtojai, o valstybės – pareigų vykdytojos. Kalbant apie teisiškai privalomo dokumento dėl teisės į vystymąsi rengimo procesą, ES toliau dalyvaus iš anksto nenuspręsdama dėl galutinės pozicijos, kad teksto projektas visiškai atitiktų tarptautinę žmogaus teisių teisę.

37. ES toliau bendradarbiaus su OHCHR ir JT **verslo ir žmogaus teisių** darbo grupe, kad būtų skatinamas JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinių principų įgyvendinimas pasauliniu mastu. Ji toliau remis nacionalinių veiksmų planų priėmimą valstybėse narėse bei šalyse partnerėse ir visapusiškos ES masto JT pagrindinių principų įgyvendinimo sistemos plėtojimą, remdamasi kito dešimtmečio JT pagrindinių principų veiksmų gairėmis verslo ir žmogaus teisių srityje. ES stiprins savo dalyvavimą JT forumuose, atspindėdama teisėkūros ir kitus pokyčius ES, ypač susijusius su įmonių tvarumo išsamiu patikrinimu – tai bus pagrindas dalyvauti JT diskusijose dėl bendru sutarimu grindžiamos teisiškai privalomos priemonės dėl verslo ir žmogaus teisių, kad būtų sustiprinta aukų apsauga ir sudarytos vienodos sąlygos visame pasaulyje.
38. Terorizmas, smurtinis ekstremizmas ir organizuotas nusikalstamumas kelia didelę grėsmę taikai ir saugumui. Kova su terorizmu neturi pažeisti žmogaus teisių, pagrindinių laisvių ar tarptautinės humanitarinės teisės. ES ragina visas valstybes užtikrinti, kad atsakas į terorizmą ir organizuotą nusikalstamumą visapusiškai atitiktų tarptautinę teisę. **Terorizmo** atvejų tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas turi būti vykdomi laikantis teisinės valstybės principo ir tarptautinės žmogaus teisių teisės, aukų teisėms skiriant kuo didžiausią dėmesį.

39. ES intensyvins veiksmus, kuriais siekiama laikytis tarptautinės teisės pabėgėlių, šalies viduje persikėlusių asmenų ir migrantų atžvilgiu, ypač daug dėmesio skirdama pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims. ES toliau sudarys galimybes teisėtiems migracijos keliams, kartu visapusiškai gerbdama nacionalinę kompetenciją, ir ragins visas valstybes užkirsti kelią neteisėtai prekybai žmonėmis ir neteisėtam jų gabenimui, apsaugoti aukas ir didinti potencialių aukų sąmoningumą laikantis į lyčių lygybę ir į vaiko interesus orientuoto požiūrio, ir užtikrinti veiksmingą kaltininkų baudžiamąjį persekiojimą. ES toliau griežtai smerks trečiųjų valstybių vykdomus valstybės remiamus hibridinius išpuolius, įskaitant migrantų instrumentalizavimą politiniais tikslais, ir sieks kovoti su tokia veikla, visapusiškai gerbdama žmogaus teises ir laikydamasi tarptautinės teisės.
40. ES ragins visus partnerius **prisijungti prie pastangų**, kad visame pasaulyje **būtų puoselėjamos ir propaguojamos žmogaus teisės**, taip pat kurti tvirtesnes partnerystes. ES yra įsitikinusi, kad žmogaus teisių propagavimas, apsauga ir užtikrinimas visiems suinteresuotiesiems subjektams teikia įvairialypę naudą, be kita ko, darnaus vystymosi, taikos bei saugumo ir lygių, įvairiapusių, pliuralistinių ir įtraukių visuomenių kūrimo srityse.
-